

SZTAB GENERALNY WP

ZARZĄD PLANOWANIA OPERACYJNEGO – P3

**MIEJSCE I ROLA
NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH
W POŁĄCZONEJ OPERACJI OBRONNEJ
W WYMIARZE NARODOWYM I SOJUSZNICZYM**

ppłk dr Dariusz ŻYŁKA

ZAGADNIENIA

- 1. PODSTAWY PRAWNE ORAZ UWARUNKOWANIA MAJĄCE WPŁYW NA UMIEJSCOWIENIE NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH W SYSTEMIE DOWODZENIA W CZASIE KRYZYSU I WOJNY**
- 2. MIEJSCE NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH W SYSTEMIE KIEROWANIA I DOWODZENIA - RELACJE I OBSZARY WSPÓŁDZIAŁANIA**
- 3. ZADANIA NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONNEJ W WYMIARZE NARODOWYM I SOJUSZNICZYM**
- 4. WNIOSKI**

DOKUMENTY ODNIESIENIA

- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej**
- **Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej**
- **Ustawa z dnia 14 grudnia 1995 r. o Urzędzie Ministra Obrony Narodowej**
- **Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej**
- **Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa**
- **Ustawa z dnia 23 września 1999 r. o zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium**
- **Instrukcja organizacji i funkcjonowania wojennego systemu dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP**
- **Aktualny stan prac nad aktualizacją wojennego systemu dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP**

MIANOWANIE NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH

Art. 134
ust. 4

„**Na czas wojny Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, mianuje Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych.** W tym samym trybie może on Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych odwołać. Kompetencje Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasady jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej określa ustawa.”

Art. 116
ust. 1

„**Sejm decyduje** w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej **o stanie wojny** i o zawarciu pokoju.

ust. 2

Sejm może podjąć uchwałę o stanie wojny jedynie **w razie zbrojnej napaści na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** lub gdy z umów międzynarodowych wynika zobowiązanie do wspólnej obrony **przeciwko agresji**. Jeżeli Sejm nie może się zebrać na posiedzenie, o stanie wojny **postanawia Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej.**”

MIANOWANIE NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH

**Art. 10
ust. 2** Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej **w czasie stanu wojennego**
w szczególności:
pkt 4 może mianować, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, Naczelnego Dowódcę Sił Zbrojnych;”

**Art. 2.
ust. 1** „**W razie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa**, w tym spowodowanego działaniami terrorystycznymi lub działaniami w cyberprzestrzeni, zbrojnej napaści na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub gdy z umowy międzynarodowej wynika zobowiązanie do wspólnej obrony przeciwko agresji, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może, na wniosek Rady Ministrów wprowadzić stan wojenny na części albo na całym terytorium państwa.”
(na podst.
Art. 229
Konstytucji
RP)

**Art. 16
ust. 2** „Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych dowodzi Siłami Zbrojnymi oraz innymi podporządkowanymi jednostkami organizacyjnymi.”

PODLEGŁOŚĆ NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH

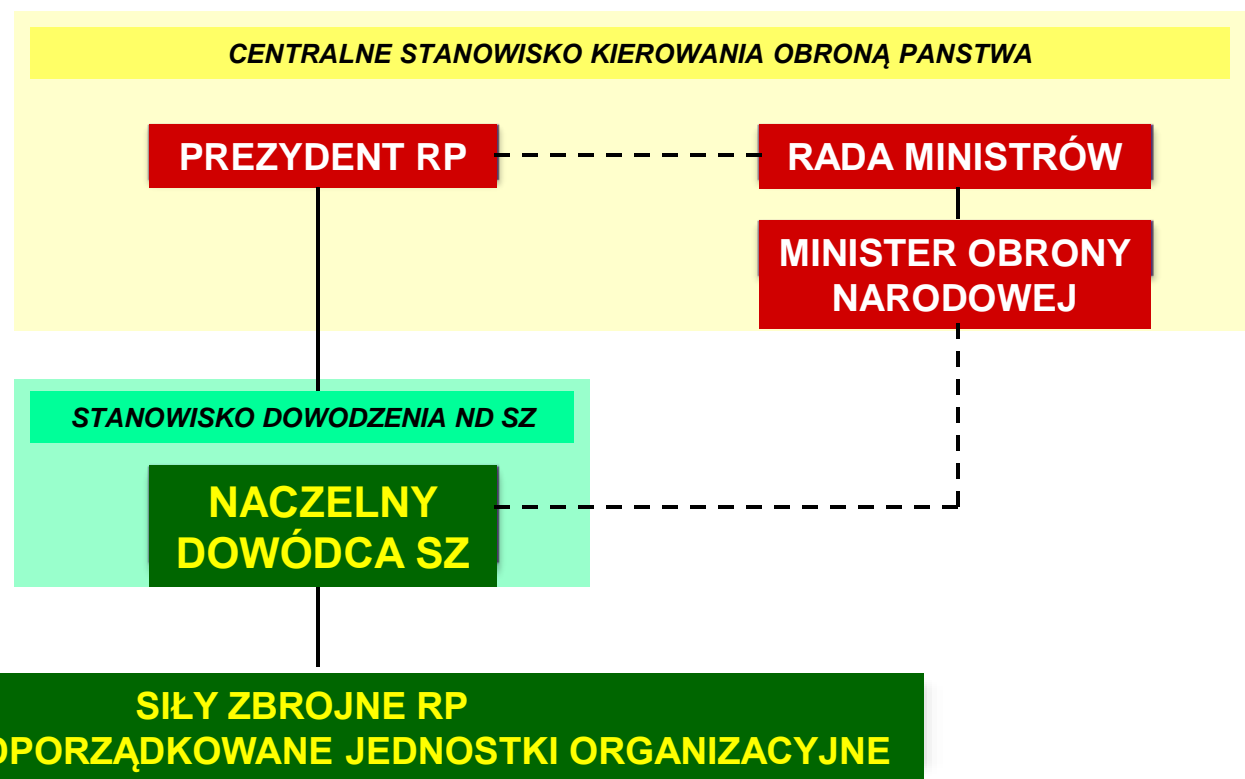
**Art. 10
ust. 1**

„Jeżeli w czasie stanu wojennego wystąpi konieczność obrony państwa, obroną tą kieruje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej we współdziałaniu z Radą Ministrów.”

**Art. 16
ust. 1**

„Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych podlega Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.”

MIEJSCE NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH W SYSTEMIE KIEROWANIA OBRONĄ PAŃSTWA *RELACJE I OBSZARY WSPÓŁDZIAŁANIA*

—————
PODLEGŁOŚĆ
SŁUŻBOWA

- - - - -
WSPÓŁDZIAŁANIE

Art. 8
ust. 2

„Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego odpowiada za organizację i przygotowanie do działań organu dowodzenia i stanowiska dowodzenia Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych.”

KOMPETENCJE NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH

Art. 16
ust. 3

„Naczelnny Dowódca Sił Zbrojnych **w szczególności:**

pkt 1

dowodzi Siłami Zbrojnymi , o których mowa w ust. 2, w celu odparcia zbrojnej napaści na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

pkt 2

zapewnia współdziałanie podległych mu Sił Zbrojnych z siłami sojuszniczymi w planowaniu i prowadzeniu działań wojennych;

pkt 3

określa, w ramach swojej właściwości, potrzeby Sił Zbrojnych w zakresie wsparcia ich przez pozamilitarną część systemu obronnego państwa;

pkt 4

wyznacza organy wojskowe do realizacji zadań administracji rządowej i samorządowej w strefie bezpośrednich działań wojennych oraz określa, z wyjątkiem postanowień Rady Ministrów, ich zadania i kompetencje.”

KOMPETENCJE NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH

Art. 10
ust. 2 „Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w czasie stanu wojennego w szczególności:

pkt 5 zatwierdza, na wniosek Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych, **plany operacyjnego użycia Sił Zbrojnych**;

pkt 6 uznaje, na wniosek Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych, określone obszary Rzeczypospolitej Polskiej za **strefy bezpośrednich działań wojennych.**”

Art. 11
ust. 1 „Rada Ministrów w czasie stanu wojennego w szczególności:

pkt 3 określa, na wniosek Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych, **zasady działania organów władzy publicznej w strefie bezpośrednich działań wojennych;**”

Art. 10
ust. 2 „Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w czasie stanu wojennego w szczególności:

pkt 3 określa, na wniosek Rady Ministrów, zadania Sił Zbrojnych w czasie stanu wojennego;”

UWARUNKOWANIA PROWADZENIA OPERACJI OBRONNEJ PRZEZ NACZELNEGO DOWÓDCĘ SIŁ ZBROJNYCH

**Art. 10
ust. 2**

„Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w czasie stanu wojennego w szczególności:

pkt 2

postanawia, na wniosek Rady Ministrów, o stanach gotowości bojowej Sił Zbrojnych...;”

Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 136

„W razie bezpośredniego, zewnętrznego zagrożenia państwa Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, zarządza powszechną lub częściową mobilizację i użycie Sił Zbrojnych do obrony Rzeczypospolitej Polskiej.”

UWARUNKOWANIA PROWADZENIA OPERACJI OBRONNEJ PRZEZ NACZELNEGO DOWÓDCĘ SIŁ ZBROJNYCH

OPERACJA OBRONY TERYTORIUM RP W WYMIARZE NARODOWYM

OPERACJA OBRONY TERYTORIUM RP W WYMIARZE SOJUSZNICZYM

OPERACJA OBRONY TERYTORIUM INNEGO PAŃSTWA SOJUSZU

PRZEBIEG OPERACJI

Fazy przygotowawcze

Faza obrony

Fazy końcowe

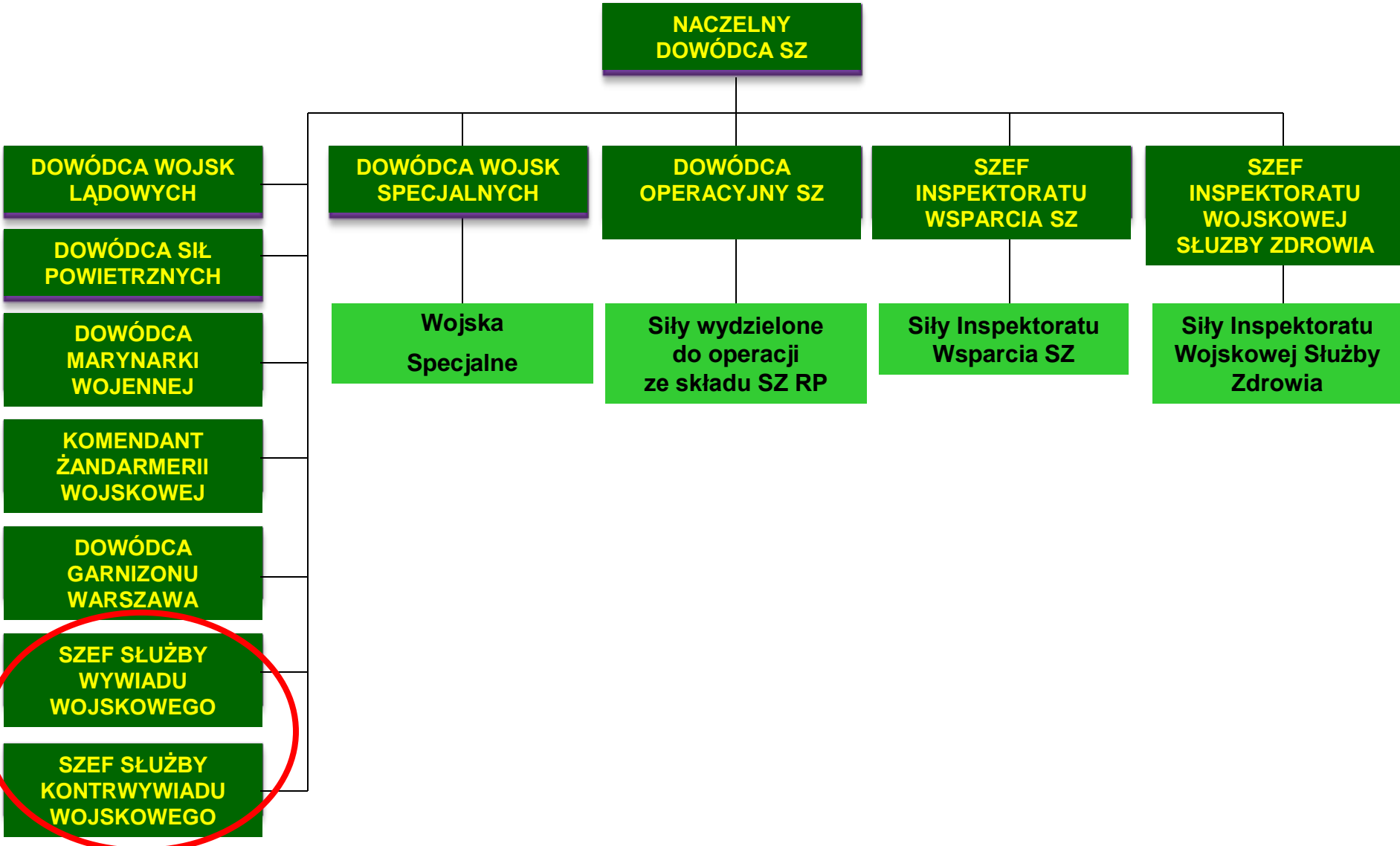
STAN WOJENNY

STAN WOJNY

Czas

NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM RP W WYMIARZE NARODOWYM

MIEJSCE W SYSTEMIE DOWODZENIA SZ RP

ROLA NACZELNEGO DOWÓDCY SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI

MONITOROWANIE

ANALIZA I OCENA

PLANOWANIE

KIEROWANIE

NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM RP W WYMIARZE NARODOWYM

FAZY PRZYGOTOWAWCZE OPERACJI

PRZYGOTOWANIE OPERACJI OBRONNEJ

mobilizacja, opracowanie planów operacyjnych, operacyjne rozwinięcie wojsk, wojenny system dowodzenia, operacyjne przygotowanie obszaru kraju, swoboda manewru, zabezpieczenie SZ

DEMONSTRACJA WOLI DO OBRONY KRAJU

NIEDOPUSZCZENIE DO ZASKOCZENIA

WSPÓŁDZIAŁANIE Z POZAMILITARNYMI OGNIWAMI SYSTEMU OBRONNEGO PAŃSTWA

PRZEJĘCIE ZADAŃ ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I SAMORZĄDOWEJ W STREFIE BEZPOŚREDNICH DZIAŁAŃ WOJENNYCH

NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM RP W WYMIARZE NARODOWYM

FAZA OBRONY

KOORDYNACJA DZIAŁAŃ PODLEGLYCH DOWÓDCÓW

REAGOWANIE NA ROZWÓJ SYTUACJI

**NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM RP
W WYMIARZE NARODOWYM**

KOŃCOWE FAZY OPERACJI

**STOPNIOWE ZMNIEJSZANIE ZAKRESU DZIAŁAŃ
MILITARNYCH**

STABILIZACJA SYTUACJI KRYZYSOWEJ

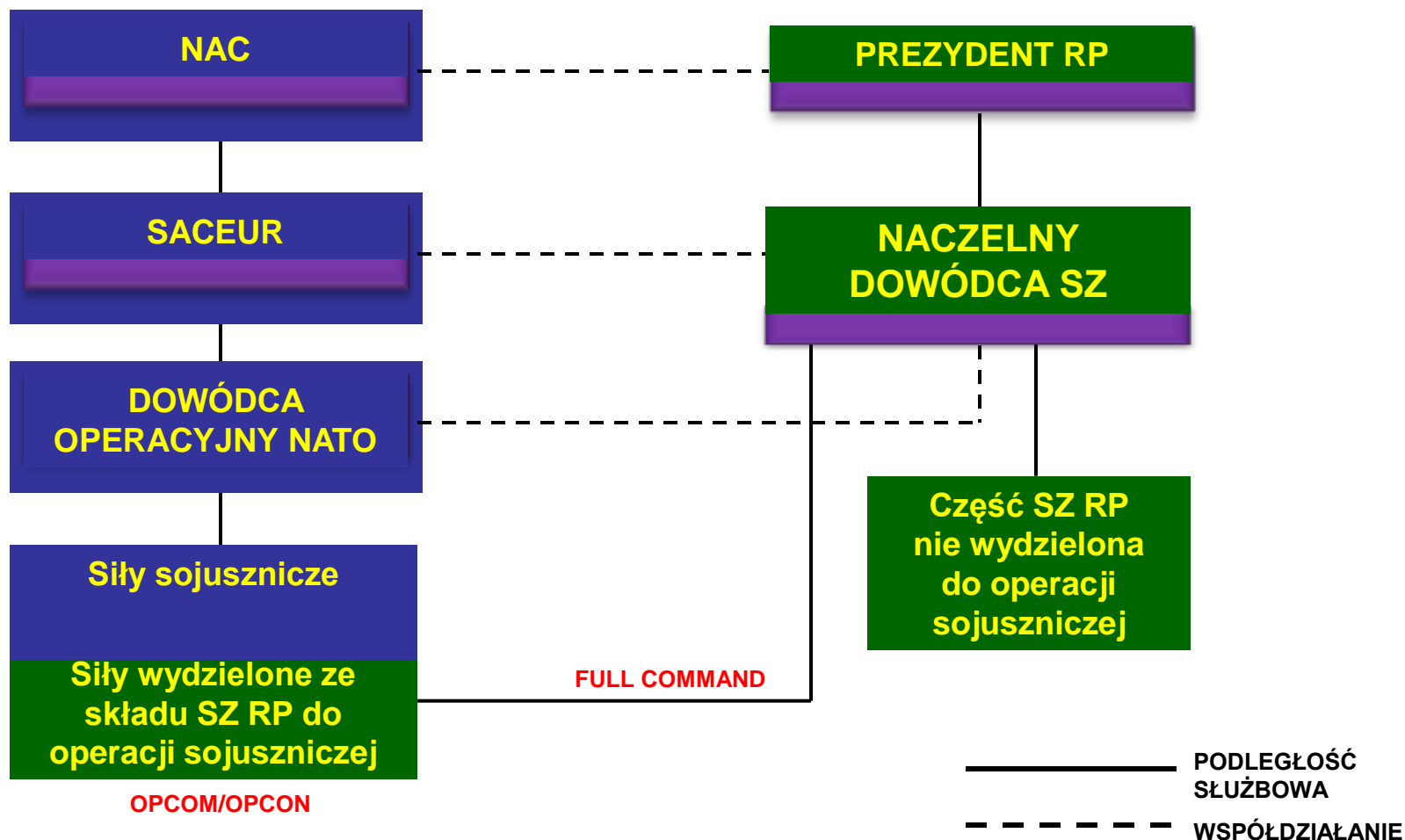
STOPNIOWE PRZEMIESZCZANIE SIŁ DO MSD

ODTWARZANIE STAŁEJ GOTOWOŚCI BOJOWEJ

NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W SOJUSZNICZEJ OPERACJI OBRONNEJ

MIEJSCE W SOJUSZNICZYM SYSTEMIE DOWODZENIA OPERACJĄ

RELACJE I OBSZARY WSPÓŁDZIAŁANIA

**NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM RP
W WYMIARZE SOJUSZNICZYM
FAZY PRZYGOTOWAWCZE OPERACJI**

PRZYGOTOWANIE SZ RP DO OPERACJI SOJUSZNICZEJ

mobilizacja, opracowanie planów operacyjnych, operacyjne rozwinięcie wojsk, wojenny system dowodzenia, operacyjne przygotowanie obszaru kraju, zabezpieczenie SZ

PRZYJĘCIE I ZABEZPIECZENIE SIŁ SOJUSZU

**PRZEKAZANIE CZĘŚCI SZ RP WYDZIELONEJ DO OPERACJI
POD DOWÓDZTWO SOJUSZNICZE**

DOWODZENIE SZ RP NIE WYDZIELONYMI DO OPERACJI

**WSPÓLDZIAŁANIE Z POZAMILITARNYMI OGNIWAMI
SYSTEMU OBRONNEGO PAŃSTWA I ORGANIZACJAMI
MIĘDZYNARODOWYMI**

**PRZEJĘCIE ZADAŃ ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ
I SAMORZĄDOWEJ W STREFIE BEZPOŚREDNICH DZIAŁAŃ
WOJENNYCH**

NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM RP W WYMIARZE SOJUSZNICZYM FAZA OBRONY

REALIZACJA FUNKCJI PAŃSTWA-GOSPODARZA

KOORDYNACJA ZABEZPIECZENIA WOJSK OPERACYJNYCH

medycyna, zaopatrzenie, remonty, uzupełnienie, kierowanie ruchem
wojsk

ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA W TYLNEJ STREFIE DZIAŁAŃ

bezpieczeństwo linii komunikacyjnych, działania przeciwdesantowe,
przeciwterrorystyczne i przeciwdwersyjne, ochrona i obrona obiektów
o szczególnym znaczeniu itp.

NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM RP W WYMIARZE SOJUSZNICZYM KOŃCOWE FAZY OPERACJI

UDZIAŁ W DEESKALACJI KONFLIKTU

UDZIAŁ W STABILIZACJI SYTUACJI KRYZYSOWEJ

**ZABEZPIECZENIE WYCOFANIA Z TERYTORIUM RP SIŁ
SOJUSZNICZYCH**

**STOPNIOWE PRZYJMOWANIE UPRAWNIEŃ DOWODZENIA
JEDNOSTKAMI SZ RP PRZEKAZANYMI WCZEŚNIEJ POD
DOWÓDZTWO NATO**

**PRZEJMOWANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA OBSZAR
OPERACJI OD SIŁ SOJUSZNICZYCH**

STOPNIOWE PRZEMIESZCZANIE SZ RP DO MSD

ODTWARZANIE STAŁEJ GOTOWOŚCI BOJOWEJ

NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM INNEGO PAŃSTWA NATO

FAZY PRZYGOTOWAWCZE OPERACJI

PRZYGOTOWANIE SZ RP DO OPERACJI SOJUSZNICZEJ

możliwa częściowa mobilizacja, opracowanie i zatwierdzenie planów operacyjnych, sformowanie PKW, zorganizowanie systemu zabezpieczenia PKW

PRZEMIESZCZENIE PKW DO OBSZARU DZIAŁAŃ

PRZEKAZANIE PKW POD DOWÓDZTWO SOJUSZNICZE

ZABEZPIECZENIE PKW

PRZYGOTOWANIE OBRONY TERYTORIUM RP PRZED ATAKAMI ODWETOWYMI

**NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM
INNEGO PAŃSTWA NATO
FAZA OBRONY**

ZABEZPIECZENIE PKW

w zakresie: medycyny, zaopatrzenia, remontów, uzupełnienia stanów osobowych, transportu strategicznego z krajem, łączności z krajem

OBRONA TERYTORIUM RP PRZED ATAKAMI ODWETOWYMI

**NACZELNY DOWÓDCA SIŁ ZBROJNYCH W OPERACJI OBRONY TERYTORIUM
INNEGO PAŃSTWA NATO**

KOŃCOWE FAZY OPERACJI

ZABEZPIECZENIE WYCOFANIA PKW Z OBSZARU DZIAŁAŃ

STOPNIOWE PRZEMIESZCZANIE SZ RP DO MSD

ODTWARZANIE STAŁEJ GOTOWOŚCI BOJOWEJ

WNIOSKI

- 1. AKTY PRAWNE RP W PRZEJRZYSTY SPOSÓB OKREŚLAJĄ MIEJSCE, ROLĘ ORAZ KOMPETENCJE NACZELNEGO DOWÓDCY SZ W SYSTEMIE KIEROWANIA OBRONĄ PAŃSTWA**
- 2. NACZELNY DOWÓDCA SZ MOŻE BYĆ POWOŁANY W SYTUACJI KONIECZNOŚCI OBRONY TERYTORIUM RP W WYMIARZE NARODOWYM I SOJUSZNICZYM ORAZ OBRONY INNEGO PAŃSTWA SOJUSZNICZEGO**
- 3. WE WSZYSTKICH SCENARIUSZACH ROZWOJU SYTUACJI KRYZYSOWEJ NACZELNY DOWÓDCA SZ BĘDZIE SPRAWOWAŁ CAŁKOWITĄ, WOJSKOWĄ KONTROLĘ NAD SZ RP ZGODNIE Z WOLĄ POLITYCZNĄ PREZYDENTA RP**
- 4. ZAKRES REALIZOWANYCH ZADAŃ UZALEŻNIONY BĘDZIE OD CHARAKTERU PROWADZONEJ OPERACJI**

DZIĘKUJE ZA UWAGĘ